

Ultraljudsundersökning och vävnadsprov från prostatakörteln

Du får denna broschyr inför ditt besök på urologimottagningen för ultraljudsundersökning och vävnadsprov från prostatakörteln.

Om du tar något av de blodförtunnande läkemedel vi listar nedan, behöver du höra av dig till oss en vecka innan ditt besök. Detta beror på att vi eventuellt behöver ta vävnadsbitar från din prostatakörtel under besöket, och då är det viktigt att du tillfälligt gör uppehåll med läkemedlet för att undvika en större blödning.

Hör av dig om du tar något av dessa läkemedel:

- Pradaxa
- Eliquis
- Xarelto
- Brilique
- Lixiana
- Waran
- Klopido­grel
- Trombyl

Biverkningar

Om du har tagit prover av vävnadsbitar från prostatakörteln kan du ibland få biverkningar. Det kan bland annat handla om svårigheter att tömma urinblåsan, blodfärgad urin eller feber, som kan tala för en infektion.

Det är dock bara tre procent av de som genomgår provtagning av prostatakörteln som drabbas av en infektion. Den som drabbas måste uppsöka akutmottagningen och få in­neliggande antibiotika i dropp. På grund av denna risk kan det vara olämpligt att resa inom två veckor efter ditt planerade besök på Urologimottagningen.

Om du planerar en resa som innefattar flyg, en längre båtresa eller någon annan resa där man inte enkelt kan få kontakt med sjukvård, uppmanar vi dig att höra av dig till oss innan ditt besök för att omboka din tid, såvida du inte ändrar dina planer. Var god använd dig av bifogat telefonnummer.

Vi bedriver studier för att minimera risken för infektion i samband med provtagning på prostatakörteln. Om vi har en pågående studie, kan det finnas ett erbjudande om att delta bifogat med denna broschyr.

PSA

PSA är ett ämne som bildas i prostatakörteln och finns i hög halt i sädesvätskan. Normalt finns även små mängder i blodet. PSA-värdet ökar med åldern, men även vid sjukdomar i prostatakörteln som inflammation, godartad förstoring och prostatacancer.

Ultraljud och vävnadsprover (biopsier)

För att utreda orsaken till PSA-ökningen, eller de besvär du har, gör läkaren en ultraljudsundersökning av prostatakörteln. Det innebär att läkaren för in ett stavformat instrument några centimeter i ändtarmen. På staven finns en ultraljudssändare som ger en bild av prostatan på en bildskärm.

Oftast kompletteras undersökningen med vävnadsprover. Vi tar proverna med en tunn nål genom ultraljudsstaven. Prostatakörteln bedövas innan vi tar proverna. Provtagningen tar ett par minuter och känns vanligen ungefär som ett stick för blodprov. Vi analyserar proverna i mikroskop, och det tar ett par veckor innan du får resultatet av provtagningen.

Magnetkameraundersökning (MR) av prostata

Ibland utförs MR av prostata före vävnadsprovtagning. Undersökningen görs för att om möjligt identifiera områden som kan tyda på cancer och som man då kan ta vävnadsprov ifrån.

Svar på MR undersökningen lämnas i samband med läkarbesöket på urologimottagningen. Om du vill får du gärna ta med dig en närstående vid ditt återbesök till oss.

Efterverkningar

Efter undersökningen är det vanligt att få blod i urinen, avföringen och sädesvätskan. Det är sällan allvarligt. Om du blöder från tarmen brukar det upphöra på ett par dagar. Blod i urinen försvinner inom ett par veckor, och blod i sädesvätskan kan förekomma under någon månad. Drick extra mycket de första dagarna efter undersökningen för att skölja igenom urinblåsan.

Biobankslagen

I samband med undersökningen kan det bli aktuellt att ta cellprov eller vävnadsprov. Vi kommer att spara ditt prov i Biobanken, om du inte aktivt säger nej till det. För mer information, kontakta din behandlande läkare.